

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3414/2021. (X. 15.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Kfv.VII.37.684/2020/2. számú végzése alaptörvényellenessége megállapítása és megsemmisítése iránti alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselője (dr. Csisztai-Molnár Péter ügyvéd) útján alkotmányjogi panaszt nyújtott be az Alkotmánybírósághoz.
- [2] Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján előterjesztett alkotmányjogi panaszában a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Kfv.VII.37.684/2020/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte az Alkotmánybíróságtól, mivel azok véleménye szerint ellentétesek az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdésével és XXVIII. cikk (7) bekezdésével.
- [3] 1.1. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügy lényege az ügyben előterjesztett beadvány és a bíróságok által hozott határozatok alapján a következőképpen foglalható össze.
- [4] Az indítványozó magánszemély mint felperes társadalombiztosítási határozat bírósági felülvizsgálata iránti pert indított. Keresetét az első fokon eljáró Budapest Környéki Törvényszék 24.K.700.384/2020/6. számú 2020. június 29.-én kelt ítéletével elutasította.
- [5] Az ítélet ellen az indítványozó jogi képviselője útján felülvizsgálati kérelmet nyújtott be, amelyben azonnali jogvédelem iránti kérelmet is előterjesztett.
- [6] A Kúria Kfv.VII.37.684/2020/2. számú 2020. szeptember 14.-én kelt végzésével a felülvizsgálati kérelmet visszautasította a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 48. § (1) bekezdés *l*) pontja alapján, azaz amiatt mert a felülvizsgálati kérelmet a jogi képviselő az ügyfélkapuján – és nem a cégkapun – keresztül nyújtotta be.
- [7] A Kúria rámutatott, hogy a Kp. 115. § (2) bekezdése és a Kp. 99. § (3) bekezdése szerint alkalmazandó Kp. 48. § (1) bekezdés *l*) pontja értelmében a bíróság a keresetlevelet visszautasítja, ha az elektronikus ügyintézésre köteles felperes vagy a jogi képviselő a keresetlevelet nem elektronikus úton vagy elektronikus úton, de nem a jogszabályban meghatározott módon terjeszti elő.
- [8] Az elektronikus kapcsolattartás szabályairól a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) XLVI. fejezete, az elektronikus ügyintézés és bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény (a továbbiakban: E-ügyintézési tv.), valamint az elektronikus ügyintézés szabályairól szóló 451/2016. (XII. 19.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Kormányrendelet) szabályai tartalmazzak rendelkezést.
- [9] A Pp. 618. § (1) bekezdés *b*) pontjában foglaltak szerint, ha az elektronikus úton kapcsolattartó beadványát elektronikus úton, de nem az E-ügyintézési tv.-ben és végrehajtási rendeleteiben meghatározott módon terjeszti elő – ha e törvény másként nem rendelkezik –, a bíróság a keresetlevelet, a bírósági meghagyással szembeni ellentmondást, a fellebbezést, a felülvizsgálati kérelmet és a perújítási kérelmet visszautasítja, az egyéb beadványban foglalt nyilatkozat pedig hatálytalan.
- [10] A Kormányrendelet 89. § (1) bekezdése szerint a kézbesítési szolgáltatáshoz kötődő, biztonságos kézbesítési szolgáltatási címnek minősülő, a kijelölt szolgáltató által a gazdálkodó szervezetek számára biztosított tárhelyre (a továbbiakban: cégkapu) a hivatali tárhelyre vonatkozó rendelkezések az e §-ban foglalt eltérésekkel alkalmazandók. A gazdálkodó szervezet egy cégkapuval rendelkezik. Az E-ügyintézési tv. 1. § 23. pontja értelmében gazdálkodó szervezet a polgári perrendtartásról szóló törvényben meghatározott, belföldi székhellyel rendelkező gazdálkodó szervezet. A Pp. 7. § (1) bekezdés 6. pontja értelmében gazdálkodó szervezet többek között az ügyvédi iroda. Mindezekből következően, figyelemmel a Kúria gyakorlatára (Kfv.V.35. 011/2019/4., Kfv.I.35.012/2019/3., Kfv.V.35.015/2019/3.) is, a felperes által meghatalmazott ügyvédi iroda gazdálkodó szervezetnek minősül, amelynek a képviseletében eljáró irodavezető ügyvéd a bírósággal elektronikus úton,

a cégkapuján köteles tartani a kapcsolatot, ezért a felülvizsgálati kérelem előterjesztésére a felperes jogi képviselőjének a cégkapuját kellett használnia.

- [11] A Kúria az indokolásban rámutatott, hogy mivel az ügyvédi iroda tagjának ügyfélkapujáról előterjesztett felülvizsgálati kérelem elektronikus úton, de nem az E-ügyintézési tv.-ben és a végrehajtási rendeleteiben meghatározott módon történő előterjesztésnek minősül, a felülvizsgálati kérelem visszautasításának van helye.
- [12] A Kúria végzésének indokolása rögzíti, hogy a fentiekon túlmenően a felülvizsgálati kérelem nem tartalmaz a Kp. 118. § (1) bekezdésében meghatározott befogadási ok megjelölést, amely szintén visszautasítási oknak minősül a Kp. 115. § (2) alapján alkalmazandó Kp. 100. § (2) bekezdése és a Kp. 118. § alapján.
- [13] A Kúria a fentiek miatt a felülvizsgálati kérelmet a Kp. 115. § (2) bekezdése és a Kp. 99. § (3) bekezdése szerint alkalmazandó Kp. 48. § (1) bekezdés *l*) pontja, valamint a Kp. 117. § (2) bekezdése alapján visszautasította.
- [14] A Kúria a felülvizsgálati kérelem visszautasítása miatt az azonnali jogvédelem iránti kérelem tárgyában nem döntött.
- [15] 2. Az indítványozó ezt követően terjesztette elő tartalmilag az Abtv. 27. §-a alapján az alkotmányjogi panaszát, amelyet a főtítkár felhívására határidőben kiegészített, és egységes szerkezetbe foglalt. Az indítványozó panaszában az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdése és XXVIII. cikk (7) bekezdése sérelmére hivatkozott.
- [16] Az indítványozó szerint diszkriminatív, és sérti a jogorvoslathoz való alapjogát, hogy a bírósági iratokat a bíróságok az ügyvédnek az ügyfélkapujára is megküldhetik, azonban a Kúria az ügyfélkapun keresztül előterjesztett a felülvizsgálati kérelmet – egyértelmű jogszabályi előírás hiányában – érdemi vizsgálat nélkül visszautasította.
- [17] Az indítványozó álláspontja szerint a Kúria tévesen értelmezte a hivatkozott jogszabályokat, s ezzel megsértette az Alaptörvény XXVIII. cikke (7) bekezdésében foglaltakat, mely szerint mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.
- [18] Az indítványozó szerint az E-ügyintézési tv. az elektronikus kapcsolattartás módjára vonatkozó rendelkezést nem tartalmaz, különösen nem kógens rendelkezést. A 6. § (1) bekezdése akként rendelkezik, ha jogszabály valamely nyilatkozat megtételét nem köti valamely kapcsolattartási mód alkalmazásához, az ügyfél az elektronikus ügyintézés biztosító szerv által közzétett tájékoztatásban meghatározott elérhetőségeit alkalmazva szabadon választja meg az elektronikus ügyintézés biztosító szervvel való elektronikus kapcsolattartás módját.
- [19] A Kormányrendelet 89. § (1) szakasza a tárhely cégkapu/ügyfélkapu vonatkozásában tartalmaz rendelkezést, ám az iratok benyújtásának módjára vonatkozóan nem, erre vonatkozóan Kormányrendeletben sem található kógens részletszabály.
- [20] A cégkapu lényegében ugyanazt a szerepet tölti be a gazdálkodó szervezetek életében, mint az ügyfélkapu a természetes személyek, és a hivatali kapu a hatóságok esetében. Az indítványozó kiemelte, hogy ügyfélkapus hozzáférés nélkül nincs cégkapus hozzáférés. A szervezetek nevében eljárók ugyanis a személyes azonosításon keresztül (Központi Azonosítási Ügynök használata segítségével) lépnek be a „cég” tárhelyére, ugyanis az eljáró személyt hitelesen kell igazolni. A cégkapuhoz tehát nem tartozik külön felhasználónév vagy jelszó, hanem a gazdálkodó szervezet nevében eljáró személy a saját, személyes ügyfélkapus (vagy más) azonosításán keresztül léphet be a munkahelyének a cégkapus tárhelyére.
- [21] Az indítványozó szerint bár az „e-kapuk” között nincs hierarchia, a működési modell tekintetében a hivatali kapu van központi helyzetben. Az ügyfélkapu és a cégkapu nem alkalmas arra, hogy akár egymásnak is dokumentumot küldjenek, valójában csak a hivatali kapu felé tudnak küldeni, és az onnan érkező küldeményeket tudják fogadni. A tényleges ügyvédi gyakorlatban, mindkét „e-kapu” használatban van, mind a beadványok benyújtása, mind a küldemények érkezése vonatkozásában, így a bíróságok és a hatóságok is egyaránt küldenek az ügyvéd részére az ügyfélkapura és a cégkapura is küldeményt.
- [22] Az indítványozó szerint a Budapest Környéki Törvényszék felülvizsgálni kért 24.K.700.384/2020/6. számú ítélete a jogi képviselő részére elektronikus úton került kézbesítésre, illetőleg ekként állt be a kézbesítési fikció, ám az elektronikus küldemény címzettje a magánszemély és nem az ügyvédi iroda, tehát nem az ügyvédi iroda cégkapujára, hanem a magánszemély ügyfélkapujára küldték el az ítéletet.
- [23] Az indítványozó rögzítette, hogy a felülvizsgálati kérelmet nem közvetlenül a Kúria részére nyújtotta be, hanem a felülvizsgálni kért jogerős ítéletet hozó Budapest Környéki Törvényszék útján, így amennyiben a Kúria álláspontja helytálló, a felülvizsgálati kérelmet már a Budapest Környéki Törvényszéknek vissza kellett volna utasítania a hivatkozott okból, s így lehetősége lett volna arra, hogy a törvényes határidőn belül ismételtlen beadja a kérelmet a cégkapun keresztül. Az indítványozó hangsúlyozza, hogy a jogorvoslati joga tehát már itt sérült.

- [24] Az indítványozó hivatkozott az Alkotmánybíróság korábbi határozatára is: „Az Alaptörvény megköveteli, hogy a jogorvoslati jog nyújtotta jogvédelem hatékony legyen, vagyis ténylegesen érvényesüljön és képes legyen a döntés által okozott sérelem orvoslására. A jogorvoslat jogának hatékony érvényesülését számos tényező befolyásolhatja, így többek között a felülbírálati lehetőség terjedelme, a jogorvoslat elintézésére meghatározott határidő, vagy a sérelmezett határozat kézbesítésének szabályai és megismerhetőségének tényleges lehetősége.” [22/2013. (VII. 19.) AB határozat, Indokolás [26]]
- [25] Az indítványozó kiemelte, hogy alkotmányos követelmény, hogy az eljárási szabályok által meghatározott keretek között a jogorvoslati eljárást lefolytassák és a jogorvoslati kérelemben írtakat a jogszabályban foglaltak szerint érdemben megvizsgálják. Valódi és tényleges jogvédelem híján sérül a jogorvoslati jog. A felülvizsgálati kérelem visszautasításának így okszerűnek és a diszkrimináció mentesnek kell lennie. Az indítványozó megítélése szerint ezek a követelmények azonban jelen ügyben nem érvényesültek, így a jogorvoslati jog sérült.
- [26] 3. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 50. § (1) bekezdése és az Ügyrend 5. § (1) bekezdése alapján tanácsban jár el az ügyben.
- [27] Az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság elsődlegesen az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról dönt. A tanács vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt feltételeit. A befogadás visszautasítása esetén a tanács rövidített indokolással ellátott végzést hoz, amelyben megjelöli a visszautasítás indokát.
- [28] 3.1. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése értelmében az alkotmányjogi panasz benyújtására – az Abtv. 27. §-ára hivatkozással – a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül van lehetőség. Az Abtv. 53. § (2) bekezdése értelmében pedig az alkotmányjogi panasz iránti indítványt – a 26. § (2) bekezdése szerinti eset kivételével – az ügyben első fokon eljáró bíróságnál kell az Alkotmánybírósághoz címezve benyújtani.
- [29] A Kúria Kfv.VII.37.684/2020/2. számú végzését pedig 2020. október 12-én kézbesítették az indítványozó jogi képviselőjének. Az indítványozó alkotmányjogi panaszát 2020. november 14-én nyújtotta be az első fokon eljáró bíróságra.
- [30] Az indítványozó tehát az alkotmányjogi panaszt a Kúria Kfv.VII.37.684/2020/2. számú végzésével szemben a törvényi határidőn belül terjesztette elő.
- [31] Az indítványozó a bírósági eljárásban félként részt vett. Az Abtv. 27. § (2) bekezdése értelmében jogállásától függetlenül érintettnek minősül az a személy vagy szervezet, a) aki (amely) a bíróság eljárásában fél volt; b) akire (amelyre) a döntés rendelkezést tartalmaz; vagy c) akinek (amelynek) jogára, kötelezettségére, magatartása jogszerűségére a bíróság döntése kiterjed.
- [32] Az indítvány az Abtv. 27. § (1) bekezdés b) pontjának is eleget tesz, mivel az indítványozó a rendelkezésre álló jogorvoslati lehetőséget kimerítette.
- [33] 3.2. Az Abtv. 27. § (1) bekezdése értelmében alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó – Alaptörvényben biztosított – jogát sérti [a) pont első fordulat].
- [34] Az indítvány az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdése továbbá a XXVIII. cikk (7) bekezdése sérelmét állította.
- [35] 3.3. Az Abtv. 52. § (1) bekezdése szerint az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia, ennek feltételeit az 52. § (1b) bekezdése részletezi. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó kérelme e feltételeknek csak részben, XXVIII. cikk (7) bekezdése vonatkozásában felel meg, mivel az indítványozó a XV. cikk (2) bekezdése tekintetében indokolást nem terjesztett elő.
- [36] Az Abtv. 27. §-a alapján benyújtott alkotmányjogi panasz az Alkotmánybíróság hatáskörére és az indítványozó jogosultságára vonatkozó hivatkozást tartalmaz és megjelöli az Alaptörvény megsértettnek vélt rendelkezéseit, a sérelmezett bírói döntést továbbá kifejezett kérelmet terjeszt elő annak megsemmisítésére.
- [37] Az indítványozó alkotmányjogi panaszában a XXVIII. cikk (7) bekezdése vonatkozásában megjelölte az Alaptörvényben biztosított jog vélt sérelmének lényegét is.
- [38] 4. Az Alkotmánybíróság tehát a XXVIII. cikk (7) bekezdése tekintetében vizsgálta az alkotmányjogi panasz befogadhatósága törvényben előírt további feltételeinek való megfelelést. Vizsgálata során a következőket állapította meg.

- [39] Az Abtv. 52. § (4) bekezdése alapján az alkotmánybíróági eljárás feltételeinek fennállását az indítványozónak kell igazolnia.
- [40] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó valójában a jogorvoslathoz való jog állított sérelmén keresztül is a bíróság által alkalmazott jogszabályok körét, a bírói törvényértelmezés helyességét, valamint a bíróságok által mindezekből levont következtetéseket vitatja, azaz az alkotmányjogi panasz indokolása a számára kedvezőtlen bírói döntések tartalmi, törvényességi szempontú kritikáját jelenti. Az indítvány azt célozza, hogy a bíróságok által eldöntött tény- és jogkérdéseket felülbírálati bíróságként vizsgálja felül az Alkotmánybíróság, és a támadott döntésektől eltérően értékeli.
- [41] A bírósági határozatokkal kapcsolatos indítványozói felvetésekkel összefüggésben az Alkotmánybíróság a jelen ügyben is hangsúlyozza: „Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény 24. cikkének (1) bekezdése alapján az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve. A (2) bekezdés *d*) pontja értelmében alkotmányjogi panasz alapján felülvizsgálja a bírói döntésnek az Alaptörvénnyel való összhangját. Az alkotmányjogi panasz jellegének megfelelően a testület hatáskörébe a bírói döntéseknek kizárólag az alkotmányossági szempontú vizsgálata tartozik. Ebből következően az alkotmányjogi panasz nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslattal (már) nem támadható bírói határozatok által okozott valamennyi jogsérelem orvoslása eszközének, azaz ez a jogvédelem nem jelenti a rendes bíróságok jogalkalmazási gyakorlatának általános felülvizsgálatát, aminek következtében az Alkotmánybíróság burkoltan negyedfokú bírósággá válna. A jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki, ami nem adhat alapot számára minden olyan esetben történő beavatkozásra, amikor vélt vagy esetleg valós jogszabálysértő jogalkalmazásra került sor.” {3198/2013. (X. 22.) AB végzés, Indokolás [22]}
- [42] Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint az indítványozó panaszja nem fogadható be, mert az egészében nem alkotmányossági, hanem törvényességi kérdésekre vonatkozik, a bíróságok jogértelmezését, jogalkalmazását vonja kritika alá, és a támadott határozatokban foglalt döntést magát (annak hátrányos voltát) tekinti alapjogi sérelemnek, a döntés Alkotmánybíróság általi megváltoztatása érdekében {vö. pl. 3119/2015. (VII. 2.) AB végzés, Indokolás [21]}.
- [43] Az Abtv. 29. §-a értelmében az alkotmányjogi panasz indítvány akkor fogadható be, ha az abban kifejtettek a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet támasztanak alá, vagy ha alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vetnek fel. Ezen alternatív feltételek bármelyikének megléte indokot ad a befogadásra.
- [44] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítvány nem felel meg ezeknek a követelményeknek, mert az indítványozó egyértelműen a Kúria jogértelmezését tartotta alaptörvény-ellenesnek.
- [45] A fentiekre tekintettel az indítványozó által az alkotmányjogi panaszban felvetett aggályok a támadott bírói döntés érdemi alkotmányossági vizsgálatát nem teszik lehetővé, mert az alkotmányjogi panasz az Abtv. 29. §-ában meghatározott törvényi feltételek egyikének sem felel meg.
- [46] Az Alkotmánybíróság mindezek alapján megállapította, hogy az indítványozó az alkotmányjogi panaszban nem állított olyan pontosan körülírt, releváns alkotmányjogi érvekkel alátámasztott alaptörvény-ellenességet, amelyet alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésként lehetne értékelni, vagy amely a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet vetne fel, ami a panasz befogadását és érdemi elbírálását indokoltá tenné.
- [47] 5. Az Alkotmánybíróság ezért az alkotmányjogi panaszt az Abtv. 52. § (1b) pontjában valamint 29. §-ában foglaltak, illetve az Ügyrend 30. § (2) bekezdésének *a*) és *h*) pontjai alapján visszautasította.

Budapest, 2021. szeptember 28.

Dr. Juhász Miklós s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Juhász Imre s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybíróági ügyszám: IV/2139/2020.

